

Korenmolen “de Ruiter”

Jaarverslag 2021

Molenvrienden

Corona en nog eens corona. We komen er maar niet vanaf. Eens zal het onder controle zijn of is het overgegaan naar een aanvaardbaar element in ons leven. Komt de vraag naar boven, de hoeveelste nieuwsbrief is deze. Zoeken in het archief en het blijkt de dertigste jaargang te zijn. In 1992 zijn we begonnen op een A4-tje met door de jaren heen een prachtig A5 boekje. Wat hebben we zoal gedaan.

Drie ingrijpende zaken springen eruit, n.l. de restauratie van de bovenrondsel (zie projecten), het roede probleem van de molens van het Utrechtslandschap en de lagering van de bolspil van het maalkoppel.

Het roede probleem heeft te maken met niet juist uitgevoerde laswerkzaamheden aan de roede van het deel ter hoogte bij de kop van de bovenas. De lassen kunnen te dun zijn t.o.v de plaatdikte. De roeden van korenmolen de Ruiter hebben we laten doormeten en de roeden zien er goed uit. Bij één roede is het wenselijk deze om de vijfjaar te laten controleren. Een hele opluchting.

Binnenrijn gecentreerd

Tevens constateerde we dat de rijn, waar de lopersteen op ligt niet gecentreerd op de bolspil zat. Gevolg is dat de lopersteen iets slingert, wat niet wenselijk is met deze massa en o.a. impact heeft op de stabiliteit van de bolspil en lagering. Na centrering was het weer zoals het moet zijn.

De lagering van de bolspil in de taatspot gaf steeds problemen. Het tonnetjes lager bleek niet geschikt te zijn. Het draagvermogen was te laag met gevolg dat het stuk draaide. Bij contacten met de leverancier is een tonnetjes lager gevonden met een draagvermogen dat ruimschoots geschikt is voor het maalkoppel. Gelukkig paste het lager goed. Zelfde diameter maar hoger. Gelukkig geen aanpassingen en de bolspil paste goed.

Binnenrijn- oude situatie terug

In juni was onze molen, een examen molen voor de Hollandsche Molen. Drie aspirant-molenaars deden het officiële examen, waaronder Erik, onze eigen mio (molenaar in opleiding). Zoals verwacht slaagden alle drie de kandidaten.

Wij gaan met onze tijd mee. Het is nu ook mogelijk te pinnen. Tegenwoordig is het onvermijdelijk, cash geld wordt de uitzondering. Een voordeel is, dat gelijk een stuk boekhouding geregeld wordt.

Leuk was het bezoek van de familie van de oorspronkelijke molenaars uit Barsingerhorn, waar de molen vandaan komt. Ze waren op zoek waar de molen gebleven was en kwamen uit in Vreeland. Ze konden veel vertellen over de geschiedenis van de molen ten tijde in Barsingerhorn. Veel documentatie hebben we ontvangen met veel historische gegevens.

Het pannenkoekenhuis in Vreeland heeft een nieuwe eigenaar, die gebruik wil maken van lokale producten. Ze hebben ons benaderd voor het pannenkoekenmeel van de molen. Na een proef, zagen ze het wel zitten om ons meel te gaan gebruiken. Daar zijn we heel gelukkig mee. Ze zijn in maart 2022 open gegaan. We zijn benieuwd.

Op Nationale Monumentendag konden we weer bezoekers ontvangen. Was een verademing en gezellig om ons verhaal over de molen en het meel te doen. Onze snertmiddag/avond in november en de kerstmarkt konden geen doorgang vinden. Het was weer zover, Corona gooide weer roet in het eten. Laten we hopen dat het volgend jaar weer normaal kan doorgaan.

Om het jaar toch een beetje met een kerstsfeer af te sluiten hebben we onze Molen-kerstcake pakketten via de Vreelandbode en onze website gepromoot. Het was mogelijk deze te bestellen of te kopen in de losse verkoop in ons special “coronaproef” winkeltje. In november en december zijn we hier heel druk mee geweest. Het blijkt een leuk cadeau te zijn om weg te geven aan familie of vrienden. Houden we erin.

Het jaar hebben we afgesloten met de feestelijke verlichting aan het stellinghek en de schijnwerpers van de molen aan. Tenslotte verstuurd we kerstkaarten naar de vrienden van de molen.

Projecten

Restauratie bovenrondsel:

Bovenschijf - in proces

In Januari is de molenmaker verder gegaan, waar wij gestopt zijn. Verder demonteren en afvoeren van de onderdelen van de bovenschijf naar de werkplaats. Herstellen bovenplaat en enkele nieuwe staven. Vervolgens alle onderdelen naar de molen en naar de kap gehesen. Alles weer op de koningsspil gemonteerd en uitgelijnd met nieuwe wiggen. Ziet er

weer piekfijn uit. Daarna de luitafel weer op zijn plek geplaatst en met enkele nieuwe wiggen uitgelijnd. Moest losgehaald worden om het demonteren van de bovenschijf mogelijk te maken, om de koningsspil ver genoeg te laten kantelen.

Bovenschijf - uitlijnen

Molen in bedrijf

We hebben de draad weer opgepakt en meer maaldagen gehad dan vorig jaar. Het aantal klusdagen is weinig geweest. Totaal zijn we 63 dagen op de molen geweest. Gesplitst in 59 maaldagen met totaal 325 uren, wat een gemiddelde van 5,5 uur per dag is. Voor het klussen 4 dagen met totaal 21,5 uur, wat gemiddeld 5,4 uur per dag is. Het aantal omwentelingen was ongeveer 58.553, wat ± 1000 per maaldag was. Door corona was het nog steeds niet mogelijk om bezoekers op de molen te ontvangen. De "door-de-weekse" klusdagen benutten we om werkzaamheden te doen, waar we op de zaterdagen niet aan toekomen of kunnen doen. Op deze dagen ontvangen we tevens goederen en kunnen we malen als het nodig is. Het aantal bezoekers was 37. Erg laag in vergelijking met vorig jaar. Corona was hier duidelijk de spelbreker. Alleen in het voorjaar was het mogelijk om wat bezoek toe te laten op de molen. Volgend jaar hopen we het beste ervan.

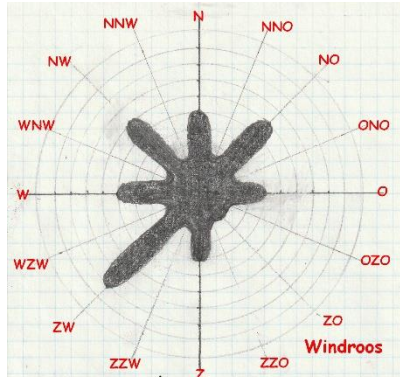
De maal-productie was 6.608 kg. graan (diverse soorten). Voor ons zelf (763 kg), voor de korenmolen in Weesp (5.645 kg). Daarnaast

hebben we 4.195 kg soorten bloem gemaakt; Lemaire meel (275 kg voor ons zelf) en gerstebloem voor Weesp (1.650 kg).

We hebben iets minder gemalen en gebuild in vergelijking met vorig jaar. Het malen voor derden is weggefallen. We werken nog steeds samen met Korenmolen “De Vriendschap” in Weesp en zij zijn nog steeds heel gelukkig met ons, dat we ze kunnen ondersteunen. Voor ons heel prettig. Op deze manier blijft de molen goed in bedrijf.

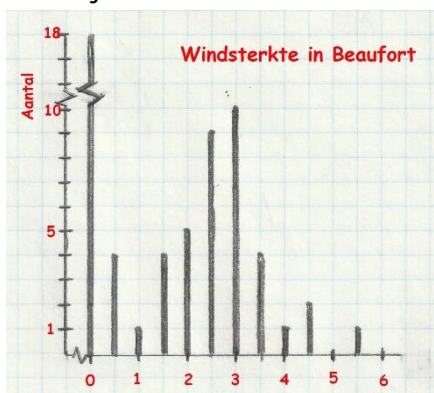
Het weer:

Altijd fascinerend om met het weer bezig te zijn. We hebben heel wat ZZW-zaterdagen gehad (ZZW : Zaterdag Zonder Wind), om in weer termen te blijven. Totaal waren dat 18 zaterdagen. Eind januari was door het KNMI code rood afgegeven i.v.m. sneeuw en ijzel. Toch nog een winter? Nee, alleen januari was een beetje koud met een zaterdag van -1°C . In juli hebben we 25°C waargenomen, als maximum voor 2021. In november was op een zaterdag een temperatuur sprong van $3,5^{\circ}\text{C}$ naar 13°C . Kijken we naar de bewolking dan was het vaak zwaar bewolkt (volledig dicht) tot half bewolkt of helder (zonnig). Dan de waargenomen windrichtingen.

De windsterkte grafiek geeft een goed inzicht van de meest voorkomende windkracht op de zaterdagen. Deze ligt tussen 1,5 t/m 3,5 beaufort. Opvallend de 18 windstille zaterdagen. Een windkracht van 3 t/m 4,5 zijn mooie maalwinden.

De windroos grafiek laat duidelijk zien dat de ZW-wind toch de meest voorkomende is, echter vanaf W- over N- naar NO-richting was nadrukkelijk aanwezig. Van O- naar Z-richting was aanmerkelijk in de minderheid.

Zeilvoering:

De meest voorkomende zeilvoering was 4 volle zeilen op de wieken bij een wind van 3 tot 3,5 beaufort (malen). Was de windsterkte hoger dan 4 beaufort, dan waren 4 halve zeilen genoeg om goed te kunnen malen. In de situatie "niet malen", dat noemen we voor "*de prins-draaien*" (*geen maalwerktuigen inwerking*) varieerde de zeilvoering van 4 leeg (geen zeilen op de wieken bij een windsterkte van 4 Beaufort of hoger) tot 4 volle zeilen op de wieken (windsterkte minder dan 3,5 Beaufort). De wind is hier de bepalende factor welke zeilvoering gekozen wordt afhankelijk van de windsterkte.

Onderhoud

Op de molen is altijd wel wat te doen, is het niet malen, dan zijn er altijd wel klussen te doen, zoals de standaard onderhouds werkzaamheden of reparaties, te weten:

- Een regelmatig terug kerende activiteit is:
 - het schoon maken van het maalkoppel. Alles verwijderen en schoon maken met borstel en stofzuiger. Daarna het geheel weer in elkaar zetten. Het zelfde geldt voor het motor-maalkoppel.
 - Smering van draaipunten assen en spillen.
 - Regelmatig nieuwe mottenvangers geïnstalleerd.
 - Kammen wassen spoorwiel en bovenwiel. Nieuw bijenwas op de houten kammen aanbrengen.
- Bliksemafleider kabels gerepareerd. Nieuwe aansluitklemmen.
- Zwichlijnen gerepareerd. Worden de zeilen mee vast gelegd op de wieken.
- Nieuw glas in raam achterkeuvelens. Raam zit boven in de kap achter.
- Rietdekker heeft nieuwe riet gezet in gat onder kistraam NW. Was door vogels en wind veroorzaakt.
- Nieuwe plank in de weeg (westkant) geplaatst. De oude was in zeer slechte conditie.
- Alle velden schoon gemaakt. Was behoorlijk vuil en hebben nu weer de heldere crèmekleur.

- Nieuw bolspil-lager geïnstalleerd. De oude was te licht. Is het lager van de bolspil die de loopersteen van het maalkoppel draagt. Tevens de centrering van de rij op de bolspil hersteld. De rij draagt de loopersteen op de bolspil.
- De losse kam in het bovenwiel door de molenmaker vast gezet.
- Schilderwerk en reparaties aan het hekwerk en de weeg (west).
- Vochtmeteter gerepareerd. Draden batterij aansluiting afgebroken. Met de vochtmeteter meten we het vochtpercentage van het graan om te bepalen hoeveel water er toegevoegd moet worden aan het graan, om een goed meel te kunnen malen..
- Nieuwe leertje aan de schudde bak van het motormaalkoppel. Zorgt voor gedoseerde graan toevoer van het graan naar de maalstenen.

Dit waren een aantal zaken, die opvielen op de molenformulieren. Er zullen namen voorkomen die u niets zeggen. Nu momenteel de beperkingen er niet meer zijn, is het weer mogelijk de molen te bezoeken, dus schroom niet de molen te bezoeken en vragen staat vrij. De molenaars zullen u alles vertellen en uitleggen.

Financiën

In 2022 was de grootste uitgave voor de restauratie van de bovenschijf door molenmaker Verbij. Daarnaast zijn er de gebruikelijke kosten, die te maken hebben met klein onderhoud door de molenaars.

Het malen voor de Vriendschap in Weesp, de verkoop van de molenproducten aan particulieren en de bijdrage van de Vrienden van de Molen leveren inkomsten op voor de Stichting, waardoor de wensen van de molenaars vervuld kunnen worden. Zo konden we een nieuwe elektromotor

voor het motor-maalkoppel aanschaffen en de restauratie van het bovenrondsel betalen..

Molenbiotoop *(Inrichting en bescherming van de molenomgeving)*

De gehele omgeving van de molen noemen we de biotoop. Is altijd een spanningsveld tussen de molen en de omgeving. De molenaar heeft liever geen hoge objecten bij de molen, die wind belemmerend zijn, terwijl bewoners bomen mooi vinden in hun omgeving. Een ingebouwde molen wordt statisch en vervalt langzaam tot een ruïne (*rust roest*). **Bomen blijven groeien en kunnen soms gevaarlijke situaties voortbrengen voor de windvang van de molen. Het blijft onze aandacht houden.**

Vrienden/sponsors

Door de jaarlijkse bijdrage kunnen er extra dingen gedaan worden door de molenaars. De bestaande vrienden dragen jaarlijks hun steentje bij. Een draaiende molen is een aanwinst voor de omgeving en het dorp. De eigenaar zorgt dat de molen er is en onderhouden wordt. De Stichting Korenmolen de Ruiter en de vrijwillige molenaars zorgen ervoor dat hij kan blijven draaien en malen. We kijken uit naar uw **jaarlijkse bijdrage** van minimaal **€25,00** voor 2022 op de rekening van Stichting “Molen de Ruiter”, Vreeland, **NL84 RABO 0370 6029 51 (RABO Bank)** (*nieuwe rekening nummer*). Er worden geen acceptgiro’s verstuurd, i.v.m. de kosten. Mocht u dit reeds hebben overgemaakt dan zijn we u hiervoor erkentelijk. Is het u ontschoten,

Nieuwe wiggen

dan hopen we de *jaarlijkse bijdrage* tegemoet te zien op genoemde rekening. *Ook uw hulp blijft hard nodig, om samen met de eigenaren en de molenaars de dorpskorenmolen in stand te houden. We kunnen nog steeds nieuwe vrienden gebruiken.* Misschien weet u iemand (kennis, burens, familie of andere) die de molen

een warm hart toedraagt en vriend wil worden. Kijk op onze website: www.korenmolenderuiter.nl voor meer informatie. *Schroom niet om ze bij ons aan te melden of wijs ze de weg naar de molen. We schrijven ze graag in als nieuwe vriend, of neem contact op per e-mail: **info@korenmolenderuiter.nl**.* Als blijk van waardering ontvangt een nieuwe molenvriend een welkomstgeschenk.

Plannen 2022

Plannen hebben we genoeg. In 2021 zijn een aantal dingen niet gebeurd door andere drukke werkzaamheden. Zo moet de nieuwe motor voor het motormaalkoppel nog geïnstalleerd worden. Een eerste prioriteit zijn de reparaties aan het stellinghek en ligger. Enkele stijltjes en een ligger moeten hoog nodig hersteld worden. Ook het vervangen van de lunzen in het bovenwiel is nog niet klaar en moet weer opgepakt worden. Is een lastige klus en vergt veel tijd en energie. Momenteel wordt de Lemaire-meel met een handzeef gemaakt en kost veel tijd. We gaan opzoek naar een kleine builmachine, waarmee we machinaal Lemaire-meel kunnen maken. Scheelt bergen werk, wat we weer aan onderhoud kunnen besteden, b.v. schilderwerk.

Opleiding molenaars

Erik heeft in 2021 het officiële examen van de Hollandsche Molen succesvol afgesloten en is nu molenaar. Weer een molenaar op de Ruiter er bij. Daarnaast hebben we Ton als MIO (Molenaar In Opleiding) op de molen en hij verwacht in 2022 het proefexamen te gaan doen. Daarnaast heeft Sam, molenaar/instructeur op onze molen, diverse MIO's onder zijn hoede, die regelmatig op afspraak op de molen lessen volgen.

Slot

Om de groep te versterken hebben we Robert Jan Prins gevraagd of hij het prettig vindt op de molen actief mee te doen. Robert Jan is een molenaar met ruime ervaring en was niet meer echt actief op een molen en was vroeger een leerling van Nico. Reactie was positief en daarmee is hij toegevoegd aan de molenaarsploeg. Er zijn nu 6 gediplomeerde en handige molenaars op de molen. Onze doelstelling is nog steeds om het historisch monument in goede en werkbare conditie te houden. Uw bezoek zal ons stimuleren en energie geven om vrolijk verder te gaan. We gaan er weer voor, samen met de eigenaren die de molen een warm hart toedragen en alles doen om de molen in een goede conditie te houden.

De vrijwillige molenaars, Karen Walter, Nico Perdijk, Sam Visch, Erik Wabbijn, Robert Jan Prins en Arie Vink. De eigenaren Jan en Jokelien Manten en Stichting Korenmolen de Ruiter.

En dan dit nog

Openingstijden: Zaterdag van 10:00 tot 16:00 uur.

Als de blauwe wimpel fier in de wind wappert zijn de molenaars op de molen. Gelukkig kunnen we weer bezoek ontvangen. Onze producten kunt u vinden in ons, speciaal ingericht winkeltje bij de ingang van de molen. Lekker makkelijk. Het is mogelijk om via onze website/contact of e-mail adres van te voren de order door te geven. Deze kan dan de zaterdag daarop volgend afgehaald worden bij de molen.

Ook is het nu mogelijk elektronisch te betalen (pinnen).

Nationale Molendag 2022.

In 2022 hopen we op 14 en 15 mei dit unieke landelijke molenevenement, waaraan zoveel mensen plezier beleven, weer op de traditionele wijze te vieren. Extra bijzonder omdat Het Gilde van Vrijwillige Molenaars 50 jaar bestaat en dit het “Jaar van de Molenaar” is. Onze afdeling heeft als thema – “zij is molenaar”.

Meel haal je op de molen.

Stichting Korenmolen De Ruiter

Adres: Nigtevechtseweg 24, 3633 XT Vreeland

IBAN: NL84 RABO 0370 6029 51

t.n.v. Stichting Molen De Ruiter.

(Let op nieuw Rekeningnummer).

Website: www.korenmolenderuiter.nl

Emailadres: info@korenmolenderuiter.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/korenmolenderuiter/>